

**CONFERINȚA DE ADERARE
LA UNIUNEA EUROPEANĂ
– ALBANIA –**

**Bruxelles, 10 iulie 2026
(OR. en)**

AD 47/26

LIMITE

CONF-ALB 9

DOCUMENT DE ADERARE

Subiect: POZIȚIE COMUNĂ A UNIUNII EUROPENE
– Capitolul 26: Educație și cultură

NEGOCIERI DE ADERARE

Albania

POZIȚIA COMUNĂ A UE

(Ca răspuns la informațiile suplimentare furnizate de Albania)

Grupul tematic 3: capitolul de negociere 26

Educație și cultură

Poziția COMUNĂ A UNIUNII EUROPENE

Prezenta poziție a Uniunii Europene se bazează pe poziția sa generală pentru Conferința de aderare cu Albania (AD 5/22 CONF-ALB 2), și face obiectul principiilor de negociere adoptate în cadrul acesteia, în special:

- orice opinie exprimată fie de Albania, fie de UE cu privire la un capitol specific al negocierilor nu va aduce în niciun fel atingere poziției care poate fi adoptată cu privire la alte capitole;
- acordurile la care se ajunge în cadrul negocierilor cu privire la anumite capitole, chiar și parțiale, nu pot fi considerate finale înainte de obținerea unui acord de ansamblu pentru toate capitolele;
- precum și al cerințelor prevăzute la punctele 2, 3, 5, 10, 14, 16, 23, 26, 31, 38, 39, 45, 46, 47 și 48 din cadrul de negociere.

UE încurajează Albania să continue procesul de aliniere la acquis-ul UE, punerea efectivă în aplicare și asigurarea respectării efective a acestuia și să elaboreze, în general, încă înainte de aderare, politici și instrumente cât mai apropiate de cele ale UE.

UE ia act de faptul că, prin pozițiile AD 2/25 CONF-ALB 2 REV 1 și AD 42/26 CONF-ALB 4, Albania acceptă acquis-ul UE din cadrul capitolului 26 astfel cum este în vigoare la 1 mai 2026, și că va fi pregătită să îl pună în aplicare până la data aderării la Uniunea Europeană.

UE ia act de progresele Albaniei în ceea ce privește alinierea la acquis-ul UE în domeniul educației și formării. UE ia act de progresele înregistrate de Albania și o invită să realizeze noi progrese concrete în direcția instituirii structurilor necesare pentru gestionarea programului Erasmus+.

De asemenea, UE se așteaptă ca Albania să depună eforturi suplimentare pentru a aloca un buget pentru educație care să corespundă ambițiilor și obiectivelor sale. Prin urmare, UE face apel la Albania să își majoreze cheltuielile publice pentru educație pentru a elimina decalajul față de cheltuielile medii ale UE.

UE ia act de faptul că Albania a depus eforturi suplimentare în ceea ce privește utilizarea instrumentelor de transparență ale Cadrului european al calificărilor, educația bazată pe competențe și competențele digitale. UE invită Albania să urmărească îmbunătățirea măsurabilă a competențelor de bază ale cursanților, în conformitate cu obiectivele europene. UE încurajează Albania să ia măsuri suplimentare pentru a asigura o educație incluzivă care să se aplice și persoanelor care aparțin grupurilor minoritare.

UE ia totodată act de informațiile furnizate de Albania cu privire la drepturile în materie de educație care decurg din legea sa privind protecția minorităților naționale și din legislația secundară conexă, precum și din strategia sa națională în domeniul educației 2021-2026 și salută eforturile întreprinse pentru a asigura punerea în aplicare deplină a acestora¹. UE încurajează Albania să țină seama în continuare de Recomandarea Consiliului din 22 mai 2018². UE reamintește că, în conformitate cu promovarea valorilor comune, a educației incluzive și a dimensiunii europene a predării, toate nivelurile și tipurile de învățământ ar trebui să întărească coeziunea socială și un sentiment de apartenență la Europa pozitiv și favorabil incluziunii, care să vină în completarea identităților locale, regionale și naționale și să încurajeze atitudini tolerante și democratice. UE ia act de angajamentul Albaniei de a îmbunătăți în continuare calitatea și disponibilitatea manualelor în toate limbile minoritare recunoscute.

În ceea ce privește domeniul învățământului superior, UE se așteaptă ca Albania să pună în aplicare pe deplin angajamentele-cheie de la Bologna și să continue să se alinieze la Comunicatul de la Tirana, în concordanță cu Planul său de acțiune privind învățământul superior.

¹ Această chestiune este examinată în coroborare cu grupul tematic 1, Elemente fundamentale, în ceea ce privește educația în limbile minoritare.

² Recomandarea Consiliului din 22 mai 2018 privind promovarea valorilor comune, a educației favorabile incluziunii și a dimensiunii europene a predării (2018/C 195/01).

UE subliniază că Albania trebuie să continue să facă progrese în ceea ce privește realizarea obiectivelor stabilite în cadrul spațiului european al educației și trebuie să continue să construiască un sistem de monitorizare care să permită urmărirea fiabilă a acestor obiective.

De asemenea, UE ia act cu satisfacție de progresele înregistrate în punerea în aplicare deplină a Legii privind educația și formarea profesională (EFP), prin adoptarea legislației secundare relevante privind standardele, criteriile și procedurile pentru acreditarea furnizorilor de EFP, în scopul de a sprijini procesele și mecanismele de asigurare a calității din perspectiva învățării pe tot parcursul vieții.

UE ia act de capacitățile consolidate ale Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă și Competențe și ale Agenției Naționale pentru EFP și Calificări. În același timp, UE subliniază necesitatea ca Albania să asigure resurse suficiente pentru optimizarea sistemului EFP în conformitate cu nevoile pieței forței de muncă, inclusiv consolidarea capacităților și creșterea numărului și a calității cadrelor didactice EFP. UE subliniază, de asemenea, necesitatea de a promova și de a dezvolta oportunități de educație a adulților și de a urmări alinierea la obiectivul principal al UE ca cel puțin 60 % dintre adulți (cu vârste cuprinse între 25 și 64 de ani) să participe la cursuri de formare în fiecare an până în 2030, precum și de a asigura colectarea de date cu privire la acest indicator. De asemenea, UE invită Albania să consolideze programele de ucenicie și să promoveze în continuare implicarea suplimentară în ceea ce privește uceniciile și învățarea la locul de muncă în cadrul Alianței europene pentru ucenicii prin dezvoltarea și extinderea participării organizațiilor naționale și regionale prin angajamente. În acest sens, UE subliniază importanța implicării în mod structurat a angajatorilor în dezvoltarea EFP în Albania.

UE ia act de alinierea în continuare a Albaniei la acquis-ul UE în domeniul **tineretului**. Aceasta invită Albania să acorde în continuare prioritate activităților pentru tineret și participării tinerilor și să adere în continuare la Programul european pentru activitățile pentru tineret, ca obiective centrale. UE a luat act de eforturile Albaniei de a sprijini alfabetizarea digitală a tinerilor.

UE salută progresele semnificative înregistrate în mod constant de Albania în domeniul sporturilor și invită Albania să continue alinierea legislativă la acquis-ul UE în domeniul sporturilor. UE ia act de progresele înregistrate de Albania în ceea ce privește alinierea la acquis-ul UE în domeniul culturii și subliniază importanța protejării patrimoniului cultural.

UE constată că adoptarea dispozițiilor legislative descrise mai sus îndeplinește cerințele criteriului pentru închiderea capitolului prevăzut în documentul AD 6/25 CONF-ALB 6.

UE încurajează Albania să ia măsuri mai ferme în ceea ce privește combaterea corupției în educație și cultură. UE face apel la Albania să continue să se asigure că sunt puse în aplicare garanții de integritate în ceea ce privește selecția directorilor de școli și numirile în cadrul principalelor agenții din domeniul educației pe bază de merit și fără influență politică.

* * *

Având în vedere cele menționate anterior, UE evidențiază faptul că, în acest stadiu, prezentul capitol nu necesită negocieri suplimentare.

Monitorizarea progreselor cu privire la alinierea la acquis-ul UE și la punerea în aplicare a acestuia va continua pe durata negocierilor. UE subliniază faptul că va acorda o atenție deosebită monitorizării tuturor chestiunilor specifice sus-menționate în vederea asigurării capacității administrative a Albaniei, a alinierii ei juridice complete, precum și a eficacității punerii în aplicare și asigurării respectării acquis-ului din cadrul prezentului capitol. O atenție deosebită trebuie acordată legăturilor dintre prezentul capitol și alte capitole de negociere. O evaluare finală a conformității legislației Albaniei cu acquis-ul UE și a capacității sale de punere în aplicare poate fi efectuată numai la un stadiu ulterior al negocierilor. Pe lângă toate informațiile de care UE poate avea nevoie pentru negocierile privind prezentul capitol și care trebuie să fie transmise conferinței, UE invită Albania să transmită periodic Consiliului de stabilizare și de asociere informații scrise detaliate cu privire la progresele înregistrate în punerea în aplicare a acquis-ului și în consolidarea capacității sale administrative.

Având în vedere toate considerațiile de mai sus, UE va reveni, dacă va fi necesar, asupra acestui capitol la momentul potrivit.

În plus, UE reamintește că în perioada cuprinsă între 1 mai 2026 și încheierea negocierilor pot apărea noi elemente de acquis al UE.

PUBLIC